

آبونه شرائطی

ممالك هفتاد و نه ساله سنه لکي (۶۵)، الق
آبان (۳۵) غروشد.

ممالك هفتاد و نه ساله سنه لکي (۶۷)، الق
آبان (۹) فراقدر.

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشندر.

§

مسلكه موافق آثار مع المنوبه قبول
اولنور. درج ابدله یازیلر اعاده
اولونماز.

الشرق

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در.

اضطرابات

رساله من آ آمدنی کوستولک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر غرض طرفندن
اقتباس اولونه یلیر.

§

مکتوبلرک، مضارک واضح و اوقواقلی
اولنور و آبونه صبره نوسوس محترمی
بولونکس لازمدر.

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسلریشک فرانسجه ده یارلیمس دجا
اولنور.

§

پاره کوندرلدیکی، ان نه یه د تراولدیغک
واضعا ییلدیلمی دجا اولنور.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب رمدیر مسئول:ع. اشرف ارباب

والله یدي من يشاء الى صراط مستقیم

جلد ۱۱

۳۱ تشرین اول ۱۳۲۹

پنجشنبه

۱۳ ذی الحجه ۱۳۳۱

عدد ۲۷۵

یونان دریتناوت آلیورمش ۱

لاقید دوداقلرله بر اشمزاز عجیبایله هوایه فیرلاتدینی شو جله بی؛
صوک کونلرده؛ بر جوق دفعه لر ایشتم. فقط هر بین ده قورقونج بر
وواقان قوبارمه سی ایجاب ایدن شو خبر، لاقید وحسز محیط مزده
آنی بر انتباه بیله او یاندیره مدینی کوریلور. علی العاده خبرلرکی بوده
هوای نسیمی ده بر قاج نانیله ک بر قاج موجه تولید ایدره ک سونوب
کیده جکه بکزیور. هیچ بریمز شو خبرک یارین نه قورقونج بر حقیقته
منقلب اوله جغنی دوشونمک بیله ایسته میورز. حالبوکه آژانس لک بو
تبلیغی بینلریمزده دریتناوتک کوللرلندن داها مدھش طراقلر حاصل
ایتمی ایدی! ...

یونان دریتناوت آلیورمش! ... بوجهلک مفهوم بلیغی نه بیجه آکلامق
ایچون آطه لرلر نه صورتله طرد اولندیغمزی، بدبخت روم ایلی بی نیچون
غائب ایتدی کمزی بر آز دوشونمک کفایت ایدر. دونماسزلق یوزندن
آق دکزی یونان تکنه لرینک بی قید و بی خوف بر جولانکاهی اولمغه
براقق مجبوریتنه قالدیغمز کون ده روم ایلینک استقبالی، آطه لرک طالعی
چیز یلمشدی. روم ایلی دن طردیمزله نتیجه لهن حرب اخیره کی انهمز
الکهم عواملندن بری ده دونماسزلق اولدینی انکار قبول ایتمز بر حقیقتدر.
یونان تکنه لرینی پیره یه صوقه بیله جک قوتلی بر دونماسز اولسیدی،
آنادولی قهرمانلرینی وقت وزمانیه روم ایلی ساحلرینه دوکهرک صرب
و یونان درنک لرینی تارمار ایتک او قدر مشکل بر ایش اولمیه جقدی.
نه چاره که ملت و قبیله دونمانک اهمیتنی لایقینه تقدیر ایده دی. جانی
قور تارمق ایچون مالی فدا ایتک ایجاب ایده جکی حقیقتی بر تورلوزهنلریمز
کیرمدی.

بوکون آنادولینک بررنکه بان طبیعی اولان آطه لریمزی یونانک

الندن قورتاره میورز. چونکه دونماسز یوق. بوکون موجود دونماسیله
آطه لره حاکم اولان یونان، یارین بر قاج دریتناوت آله جق اولورسه
عجبا داها نرله حاکم اولمق ایسته میه جک؟! ایسته مک ده حق یوقی؟
بوکی مسائل ده حسیات بحثی بر اقه رق بر آز جدی و ریاضی دوشونمک
ایجاب ایدر. چونکه شون کائنات بزم حسیات مزه کوره جریان ایتز.
هرشی کی اوده قوانین طبیعی یه کوره تجلی ایدر.

بو عالم ده حق بقا غالبه ویرلمشدر. بو، او یله بر حقیقت درکه
یرده، کوکده، حکمندن خارج هیچ برشی یوقدر واوله مز. جهانده
چالیشان، دیدین، ثولمه مک ایچون فدا کارلقدن چکینمه یین یاشایه بیلیر.
اوطوران، بکله یین، یارینی دوشونمه یین ده حق بقادن محروم قالیر. ذلت
وسفالته عدم چوقورینه یو وارلایر کیدر.

یونانیلر چالشیور و یاشامق حقنی حائز اولدقلرینی کوسترمک
ایستیورلر! دون مظفر آ حریدن چیقان بومل، غرور و عظمتله یارین ایچون
یکی یکی مظفریتلره حاضر لانیور. ملتک فدا کارلغنه استنادا، دریتناوتلر،
تحت البحرلر آلیور. عجبا بزده یارین قارشومزه دیکله جک ته لکه لری
بوکوندن تقدیر ایدره ک ایجاب ایدن تشبثات فدا کارانه یه کیریشیورمی یز؟
یونانیلرک دریتناوتلرینه مقابل بزده سیار قلعه لر آلمق چاره لرینی
آراشدریورمی یز؟ یونان ملتی کی بزده؛ بو خصوص ایچون؛ حکومتزک
نه لنه ایجاب ایدن مبالغی ویره بیلیورمی یز؟ مع التأسف خایر. الیم تأثرله
اعترافه مجبورز که بز، یونان ملتک ایتدیکی فدا کارلغک بیکه بری قدر
اولسون فدا کارلغنه قاتلانیه میورز. یونانیلر قدر طاقت بین دکلز.

یونانک دریتناوت آلدیغه دائر ورودایدن تلغرافلر متفکر صاییلار
نلریمز آره سنده بیله اهمیت لایقیه سیله تلقی ایدیله میور. هیچ بریمز،
بوکون بسیط بر خبردن عبارت اولان تلغرافلرک یارین نه الیم ماجرالره
یول آچه جغنی دوشونمک بیله ایسته میورز. حالبوکه او مدھش آنی بی

ہو کونڈن تقدیر ایدہ رک زلیہوری محقق اولان ماجرالک لہمزدہ جریان ایتسی اسبابی شمیدن تأمین ایتکہ مجبورز .
ہرشیدن اول یونانہ غالب بر دونما وجودہ کتیرمک ایچون اقتضا ایدن اسبابہ تشبث ایتک ہر مسلمانہ فرض عیندر . بوفرضی ایفا ایتز ایتکہ افق شئونہ دولاشان مظلم سحابہ لک آقیدہ جفی سیلابہ بلا ، ہیمزی دیار عدمہ سوروکلہ یہجک ، مسلمانلق نامنہ نہ وارسہ ہیمزی (معاذاللہ) یر یوزندن سیلوب سوپورہ جکدر .

کوریورزکہ عصر لرجہ امتداد ایدن درین براویقونک صباح فلاکت آمیزی بر طوفان خونین ایلہ باشلادی . اویقودن هنوز تمامیلہ آیلماش ایکن باییلدق . طوغریلمہ دن ییقلمغہ مجبور اولدق . بوحال ، نوامیس شونک بر نتیجہ طبیعیہ سی ایدی . چونکہ او اوزون سنہ لر ظرفندہ بز او یورکن دشمنلریمز قودور مشجہ سنہ چالشیورلردی . خواب عطا لیمز اوقدر آغیر ایدی کہ اطرافزدہ کیلر بو اویقونی ٹولومک مقدمہ سی بیلہ عد ایتدیلر . فقط بر خارقہ تجلی ایتدی . ٹولہ جکمزہ آیلمغہ باشلادق . بو حالدن قوشقولانان دشمنلر ، تمامیلہ آیلمہ دن باشمزہ چوللانیدیلر . مدید بر دورہ سباتینک ویردیکی شاشیقینلقہ نہ اولدیغمز بیلہ مدک: فاجعہ لر توالی ایتدی کیتدی ...!

فقط آرتق دورہ انتباہ کلش اولملی دکی ؟ یاشامق ایستیورسہ ق یاشامق عزمنی کوسترمہ مز ایجاب ایتزمی ؟
یونان حکومتی فداکار ملتہ استناداً دریتناوت آلیورمش ... بز بو خبری یانقو بر میخانہ آچیورمش ، پترو بر قایق بایدیریورمش! حوادثی قدر اہمیتسز کورہ جک ، اوقدر بر لاقیدی ایلہ می قارشولایہ جقدق ...؟
بو خبر بینلریمزدہ بر بومبا دہشتیلہ پاتلاملی ایدی . چونکہ بزہ ، دینزک ، وطنمزک ، حیاتمزک تہلکدہ اولدیغنی افہام ایدیوردی ! تلغراف وارد اولدینی کون ، لوای خلافت آلتندہ بولنان مملکتلرک کافہ سنندہ بوتون بو مقدساتی قورتارمق کی خدا پسند برامل ایلہ اجتماعلر باییلملی ، ہرکس ٹہلندہ آووجندہ نہ وارسہ دونما جمعیتہ دوکلی ایدی . بویلہ می باییلدی . ہیہات ! . . . کوزیمزی اطرافزدہ چویریرسہک نہ یایدیغمز ، نصل بر عاقبت مدہشہ یہ قوشدیغمز بوتون فجاجتیلہ نظرلریمزہ چاریار ...!

یونان حکومتی دریتناوت آلیور . چونکہ آرقہ سنندہ وطنلرینک تعالیسی دوشون فداکار بر ملت وار . اویلہ بر ملت کہ (مغالوایدہ آ) خیالنتک تحقیق ایچون ٹہلندہ کنی ، آووجندہ کی ویرمکدہ اصلا ترددا یتیمور . اویلہ بر ملت کہ جراد منتشرہ کی ؛ سوکیلی وطنمزک اک کوچوک کویندن اک بویوک قصبہ سنہ قدر ، ہر طرفی استیلا ایدن افرادی غارسونلقدن ، بویاجیلقدن بدأ ایلہ بانکرلکہ قدر منابع تجارتی کاملاً ضبط ایدیور ، بز ، بز ، بز کبی غافلری ایستدکری کی ؛ ہم دہ تحقیر ایلہ ، تزدیل ایلہ ؛ صویوب صوغانہ چویریورلر ، طولماز جیلیرینہ آقان عثمانلی لیرالری امین مجرالرہ آتہ یہ دوکیورلر . و ، بوبارہ لرلہ یونان آوہروف آلیور ، دریتناوت سپارش ایدیور ...!

یونان دونماسی مدالی یہ کلدیکی کون غافل و بصیرتسز اسلاملر سایہ سنندہ ہر بری بر میلیونز اولان محترم وطنداشلر (!) آوہروفک اعانہ صندیغنہ برکون دہ بیکلرجہ لیرالر آقیتمشلردی ! ؟ قوندیرہ بویاجیلغیلہ کچین بر روم ، ثروت مدخرہ سی اولان الی لیرای آوہروفک قوماندانہ تودیع ایدرکن سویچندن آغلامشدی ! . . . اونلرک بو عشقیہ بزم قیدسزلکمز قارشولاشدیر بیلرسہ صوک فلا کتلیرمزک اسبابی نظرلریمزدہ بوتون عریانلغیلہ تظاہر ایدر .

بز کندی دوننامزی ہیچ دوشونمورز . فقط یونان دونماسنک تعالیسی ایچون اوقدر چوق معاونندہ بولینیورز کہ ! ...

بزم غفلتمز واونلرک غیرتیلہ میدانہ کلن آوہروفلر خونخوار قارتالر کی آطہ لری جسم وطندن آیریورلر ، صوکرہ دہ دویماز کوزلرینی استانبولہ ، از میرہ ، داہا بیلیم نرہ لرہ دیکورلر . بز دہ بوتون غیرتمزلہ بوباتاسی تکنہ لرہ بر قاچ دانہ داہا علاوہ ایدلسنی ایستیورمشز کی ٹہلیمزدہ آووجمزدہ نہ وارسہ یونان میخانہ لرینہ ، قوزمیدی و بوشولرک قارداشلرینک مغازہ لرینہ دوکیورز .

دنیا یوزندہ کندی کندی فلاکتی حاضر لامغہ چالیشان بزم قدر غافل بر ملت تصور ایدیلمہ مز . (ماوی - بیاض) پرستشکارلرندن بر چوقلرینی بیلیم کہ بر مسلمان تجارتندن آلیش ویریش ایتلری شویلہ طورسون بر مسلمان بربرہ طراش اولملی بیلہ تجویز ایتلر دہ ہفتہ ذہ ایکی دفعہ بک اوغلنہ قدر شد رحل ایتکی کوزہ آلیرلر . حالبوکہ بز بارہ مزی ، بر مسلمانہ ویرمہ مک ایچون نہ قدر باباغی مطالعہ لر یوریدیرز ، نہ قدر ایکرنج ہویاقلر کوستہ ریرز . شیقلق صائمق ، کبارلق طاسلامق ، کبی باباغی ذہنیتلرہ محقرانہ طورلرینہ رغماً ، حیا ایتکسیرن ، بارہ لریمزی مطلقاً بر یانقونک ، برٹوفانیڈیسک کیسہ سنہ بوشالتمقدن ذوق آلیریز . عجب ویردیکمز بارہ لرک نرہ لرہ کیتدیکنی ہیچ دوشونمورمی بز ؟

دوشونمورسہ ق نہ آجیقلی غفلت ! بیلہ بیلہ یاییورسہ ق نہ منفور اہانت !

امین اولملی بز کہ آوہروفلر بزم دوشونمکسیرن (ماوی - بیاض) پرستشکارلرینہ ویردیکمز بارہ لرلہ میدانہ کلشدر . بو غفلتدہ دوام ایدرسہک یونان داہا بک چوق آوہروفلر آلہ جق ، دریتناوتلر سپارش ایدہ جکدر .

استیلا یی متعاقب زوالی مسلمانلر مدالی دن چیقارکن بر یونان نفری کندیلرینہ خطاباً : « نرہ یہ کیدیورسکز ؟ آنادولویہ می ؟ امین اولکنز کہ بک یقین دہ ماوی - بیاض اورالری دہ استیلا ایدہ جکدر . اینانمزسہ کز چیقہ جگکز ساحلر دہ کی ٹہولرہ ، بنالرہ باقکز . ہیمسی ماوی - بیاض رنکدہ کورہ جکسکز . مغازہ لرہ ، غازیورلہ ، قہوہ خانہ لرہ کیدیکنز . اورالردہ خلاصکار بایراغمزک طاتلی رنکی کوزلریکزی قاشدیرہ جق ! بر لقمہ اکمک آلمق ایچون مراجعت ایدہ جککز یکانہ بقال دکانندہ بیلہ قرالمزک محتشم رسمی کورہ جکسکز . کیدہ جککز لرلردہ دہ بوکونکی

یکی قلعه او کنبه کوریورمش کی ؛ سوینجندن چلیریوردی . آوهروف مدلی به کلدیکی زمان اوراده کی و طنداشلرک (!) سیالرنده عینی بشاشتی کورمش ایدم . حریف بر طرفدن بارهاری یرلشدیریور ، دیگر طرفدن مستهزی نظرلریله یکی کان غافلری سوزیور و احتمالکه بیچاره لرك حماقت و غفلتلینه کویوردی !..

غلبه لك آرسنده سلائیكدن ، مناستردن ، قواله دن ، درامه دن ، آطه لردن ، سیروزدن از میره جان آتمش ، یونان مظالمندن قاجش قادین ارکک بر چوق مسلمان بولندی قیافت و لهجه لردن آ کلاشیلوردی . بو منظره قارشوسنده فضله طورمغه تحمل ایده مدم .

دماغی یاقان کانون خجالت و نومیدی فضله طورمقلغه مانع ایدی . کندیمی سوقاغه آتدم . ریخته دوغری قوشارکن مدلی دن قانچان مسلمانلره یونان نفرینک سولیش اولدینی سوزلری برداها خاطرلادم . خیرچین دکر کورولتولی طالعهریله ساحلی دووه رکن نظرلم افک آرقه سنده بارباروس خیرالدینک دوغدینی مدلی اوکلرنده یونانستانک یکی دریتناوتنک از میره متوجه خیالی کوریر کی اولدم .

آق دکرک سینه سندن قویوب کان روزکارلر ؛ یووه سینه سیلان هجوم ایدن فلاکت زده بر قوش مثالی مولدینک سمای فجیعه دارنده طولاشان بارباروسک روح ناله دارندن قویان مزامیر اشتکایی ترتیل ایدرجه سینه درین بر اینیاتی ایله نه سیوردی . بواینیاتی آرسنده بارباروسک : « سز بوکیدیشه دوام ایدرسه کز یونان داها یک چوق دریتناوتلر آله جق ، طوغدینم طویراقلر دشمن آیاقلری آلتشده ایگله یه جک ، وسز ، صوک ملجائنک زده ده بارینه میه جتسکز !.. » طرزنده محقر بر شکایتی طویار کی اولدم .

روزکار سرت حمله لریله آلتی شامارلار کن دوشونیوردم که : عجا بوزواللی ملت نه وقت غفلت او یقوسندن اویانه جق ؟ اسلاملر ، اجنبی قاصه لرینه دولدیردقلری باره لری وطنی قورتارم جق دریتناوتلر آلمغه تخصیص ایتک لزومنی نه وقت جس ایده جکلر ؟ نه زمان بزده ده (نه تینیکی نه تریا) جمعیتی کی چالیشه بیله جک بر (هیئت تنویریة ملیه) تشکل ایده جک ؟... عجا قوجه برمت ایچنده حیاتی بواوغوره حصر ایده جک و بویولده چالیشه جق بش فداکار چیمیه جقمی ؟..

م . شمس الدین

فلسفہ

عقائد اسلامیہ

۳۲ - صفات نبویہ نک تفہیمی :

علمای متکلمینک متأخرلری صفات الہیہ ، صفات سلیہ و ثبوتیہ اولوق اوزره ایکی یه تقسیم ایدیورلر . صفات سلیہ ؛ واجب الوجود معناسندن ،

حال یارین ینہ باشکزه کله جکدر . بیہودہ یریکزی . یوردیکزی ترک ایتیمکز . باشکزدن فسی ، قفا کزدن کهنه مسلمانانی چیقاریکز . قابا تورکجه کزی ابدیاً اونوتکز . ملیتمزی ، دینمزی قبول ایدیکزده بوراده راحت راحت اوطوریکز . آنادولی مسلمانلری بوکونده اقتصاداً بزم اسیریمزدر ، یارینده !... « دیدیکی کندی قولاغله ایشیتمشدم »

یدی یاشندن یتش یاشنه قدر بوقناعتده اولان یونانلر ، وطنم زده ینہ بوقناعتله چالشیور ، زواللی مسلمانلری اقتصاداً ، عرفاً محوایدیورلر ! مسلمانک آلتی تریله قازاندینی باره لری بیک تورلو حیلہ لرله نه لندن آلینیور . امین بحرالره آتہ یه ، یونان بحریہ نظارتنه کونده ریلیور . بوباره لرله آلتان زره لیلرایسه آنادولی ساحلرینی ، چناق قلعه بوغازینی تهدید ایدیورلر !...

غفلت چوقورلری ایچنده دیدین زواللی مسلمانلر ! عطالت باتاقلقلرنده ایگله ین طالعسر اسلاملر ! بیاسه کز ، حس ملی واندیشه فردادن محرومیتکز یوزندن بو بدبخت وطنک سینه سنده نه مدھش سیلانر بسله نیور . بو حالکزلہ وطنکزه نه قورقونج بر عاقبت حاضرلایورسکز !

یونانیلردن عبرت آلم . و غرادیغمز فلاکتلری کوز اوکنه کتیرلم ! دشمنلریمک حاضرلرتلرینه قارشو بزده اونلر قدر فداکارلق کوسترلم ! دونما ایچون معاونت ایجاب ایتدیمی زنکیلریمک ایمانی کی الاری ده قوریور . فقط (ماویلی - بیاضلی) مغازه لردن برینه یوزلرجه لیرالر براقفده اصلا تردد ایتیورز .

برملت که افرادنده غیرت دینیه ، حسیات ملیه یوقدر ؛ اویله بر قومک جهانندن نصیبه هستیسی مفقود دیمکدر . کائناتی تیره تن شوصوک فلاکتدن بیله متنبه اوله مدیغمزی کوردکجه انسانک بینی ضونیور . وطنمک مختلف یرلردن یونان بحریہ نظارتنه آچیلمش اولان بحرالره آووچلر طولوسی پاره دوکمدکن حالامی کندیمزی آلمیه جغز ؟ . ماوی - بیاض پرستشکارلرینک فداکارلیی یونانستانه الک صوک سیستمده دریتناوتلر آلدیریور . بزده بیلمیه رک وار قوتمزلہ بو خصوصده چالیشانلرک ثروتلرینی آرتیرمغه غیرت ایدیورز . کچنلرده از میرک (ماوی - بیاض) مارقلی مغازه لردن بریسی قریان بایرامنک تقریبی مناسبتیله اوجوزلق پایہ جغه دائر باشی شابقه لی ، قره واتی هوائی رنگلی بر اعلانیجی بی اسلام محلاتنه کوندرمش . حریف هر قابو اوکنده بر قاچ دفعه هایقیرمق شرطیله بوتون محله لری طولاشیور وفلان کون فلان مغازه ده اوجوزلق اوله جغنی صافدل مسلمانلره آ کلاتیوردی . سوق مراقله اوجوزلق اوله جغنی اعلان ایدیلن کون بنده معهود مغازه یه قدر کیتدم . آمان یارب ! نه ازدحام ، نه غلبه لك ! تعبیر مخصوصیله ایکنه آتیلسه یره دوشمیه جک ! قادین ، ارکک مشتریلرک هپسی مسلمان . براسلام بوللوغی که صورمه کیتسون ! آلان آلا نه ! قابونک اوکنده کی ماوی قره واتلی قاصه دار ، خانملرک ، بکلرک ، اوکنه براقدقلری صاری لیرالری قاصه یه دولدیریرکن ، صانکه دریتناوتلرک خیال آهینی